ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ΄ 9 ΙΟΥΝΙΟΥ 1928 ΑΡΙΘ 23

ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΤΗΣ Δ. Ι. ΣΥΝΟΔΟΥ

'Αριθ. { Πρωτ. 3389 / Διεκπ. 4639 } 'Εν 'Αθήναις τῇ 1 'Ιουνίου 1928

Πρὸς
Τὸν Κύριον Εἰσαγγελέα τῶν ἐνταῦθα Πλημμελειοδικῶν.

῾Η Δ. ῾Ιερὰ Σύνοδος ἔχουσα ἀσφαλεῖς πληροφορίας ὅτι ἡ νεοφανὴς αἵρεσις τῶν «Σπουδαστῶν τῶν Γραφῶν» ἢ Χιλιαστῶν, ἐντείνουσα ἐπικινδύνως καθ' ἡμέραν τὰς προσηλυτιστικὰς αὐτῆς ἐνεργείας ἐν ῾Ελλάδι, θέτει εἰς κυκλοφορίαν διάφορα βιβλία καὶ ἔντυπα κατὰ χιλιάδας ἢ δωρεὰν διανεμόμενα ἢ εἰς μικρὰς τιμὰς πωλούμενα, προάγεται νὰ ἐπιστήσῃ σύντονον τὴν προσοχὴν ὑμῶν καὶ νὰ ζητήσῃ παρ' ὑμῶν τὴν ἀποτελεσματικὴν ἐπέμβασιν πρὸς παῦσιν τοῦ κακοῦ, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1923 Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς 'Εκκλησίας.

Δεδομένου δὲ ὅτι ἡ αἵρεσις τῶν Χιλιαστῶν δὲν εἶναι γνωστὴ καὶ ἀνεγνωρισμένη θρησκεία ὑπὸ τοῦ Κράτους, ἐφ' ὅσον τὰ δόγματα καὶ ἡ λατρεία αὐτῆς δὲν εἶναι ἐπισήμως γνωστὰ καὶ ἀνεγνωρισμένα, συμφώνως τῷ 1 ἄρθρῳ τοῦ Συντάγματος (παραβλ. ἐγκύκλιον ῾Υπουργείου Δικαιοσύνης ὑπ' ἀριθ. 8086 τῆς 14 Μαρτίου 1928), πρὸς δὲ ὅτι διὰ τῶν κυκλοφορούντων βιβλίων καὶ ἐντύπων οὐ μόνον διενεργεῖται προσηλυτισμὸς εἰς βάρος τῆς ἐπισήμου Θρησκείας τοῦ Κράτους, ἀλλὰ ὑπονομεύονται καὶ αὐταὶ αἱ βάσεις τῆς 'Εκκλησίας καὶ τῆς Πατρίδος, ἡ Δ. ῾Ιερὰ Σύνοδος παρακαλεῖ, ἵνα ὡς πρῶτον καὶ ἀπαραίτητον μέτρον κατὰ τῶν Χιλιαστῶν ἐφαρμοσθῇ ἡ κατάσχεσις καὶ ἀπαγόρευσις τῆς κυκλοφορίας τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐκδιδομένων καὶ κυκλοφορούντων βιλίων, δι' ὧν ποῦ μὲν ἐμφανῶς, ποῦ δὲ κεκαλυμμένως, ἀλλὰ πάντοτε λίαν ἐπικινδύνως ὑποσκάπτονται τὰ θεμέλια τῆς 'Ορθοδόξου Χριστιανικῆς Θρησκείας.

Τοιαῦτα βιβλία εἶναι τὰ ἑξῆς: «'Απελευθέρωσις», «῾Η κιθάρα τοῦ Θεοῦ», «Τὸ σχέδιον τῶν αἰώνων», «Φωτόδραμα τῆς Δημιουργίας», «῾Η σημαία διὰ τοὺς Λαούς», «῾Η δυσμία τοῦ Κόσμου», «῞Αδης», «῾Η ἐπιθυμητὴ Κυβέρνησις», «Παρηγορία διὰ τὸν Λαόν», «ἡ ἐπάνοδος τοῦ Κυρίου» καὶ ἄλλα.

Πρὸς πλείονα δὲ διευκόλυνσιν τῶν σχετικῶν ἐνεργειῶν ἐπισυνάπτομεν ἀντίτυπον τῆς ὑπ' ἀριθ. 2406 Συνοδικῆς ἐγκυκλίου περὶ τῶν Χιλιαστῶν, καὶ φύλλα τῆς «'Εκκλησίας», ἐξ ὧν θέλετε ἀρυσθῇ σχετικὰς πληροφορίας περὶ τῶν Χιλιαστῶν, καθ' ὧν ἡ Δ. ῾Ιερὰ Σύνοδος ἀπεκδέχεται συντόνους καὶ ἀποτελεσματικὰς τὰς ὑμετέρας ἐνεργείας, πρὸς τὸ συμφέρον καὶ αὐτῆς τῆς Πολιτείας καὶ τοῦ Κράτους.

† ῾Ο 'Αθηνῶν ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Πρόεδρος
† ῾Ο Πατρῶν ΑΝΤΩΝΙΟΣ
† ῾Ο Σύρου Τήνου καὶ ῎Ανδρου ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ
† ῾Ο Μονεμβασίας καὶ Λακεδαίμονος ΓΕΡΜΑΝΟΣ
† ῾Ο Δημητριάδος ΓΕΡΜΑΝΟΣ
† ῾Ο Θήρας ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ
† ῾Ο Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

῾Ο Α΄. Γραμματεὺς
'Αρχιμ. **Γερμανὸς Α Ρουμπάνης.**

Η ΑΞΙΩΣΙΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

'Επὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων τῶν φιλοτιμότατα καθ' ὅλον τὸ ἔτος λειτουργησάντων ἐν τῇ πρωτευούσῃ Κατηχητικῶν σχολείων, τὰ ἐν αὐτοῖς διδασκόμενα τέκνα τοῦ λαοῦ συγκεντρωθέντα μετὰ τῶν κατηχητῶν καὶ διδασκάλων των, ἐν τῷ ναῷ τῆς Χρυσοσπηλαιωτίσης, παρέστησαν εἰς συγκινητικωτάτην τελετὴν καὶ ἤκουσαν παρὰ τοῦ τελεταρχοῦντος Μακ. 'Αρχιεπισκόπου σκέψεις καὶ παρακελεύσεις ἐπικαίρους, ὁποίας δῆλον ὅτι ὑποβάλλει εἰς τὸν Πρωθιεράρχην τῆς 'Εκκλησίας κατ' ἐξοχὴν ἡ κατάστασις τῆς παρ' ἡμῖν θρησκευτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ αἱ ἀνάγκαι τῆς ὁλοκληρώσεως αὐτῆς.

Οὐδένα διαφεύγει ἡ σπουδαιότης τοῦ ζητήματος καὶ ἀπὸ πάσης μὲν πλευρᾶς, μάλιστα δὲ ἀπὸ τῆς ἐπόψεως τῆς ἀντινομικῆς στάσεως τῆς πολιτείας ἀπέναντι τοῦ ὑπ' αὐτῆς ἐκπροσωπουμένου λαοῦ. ῾Ο λαὸς ὁ ἑλληνικὸς ἐπιθυμεῖ καὶ ἀξιοῖ ὅπως τὰ τέκνα του τυγχάνωσι θρησκευτικῆς μορφώσεως, ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἡ διδασκαλία τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων ἐν τοῖς

δημοσίοις σχολείοις καὶ ἡ ἐν αὐτῇ ἐπελθοῦσα βελτίωσις ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀπὸ δεκαπενταετίας καὶ πλέον ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ ἐλευθέρου κράτους τελουμένην. Σήμερον τὴν θρησκευτικὴν παίδευσιν παρέχουσι θεολόγοι καθηγηταί, ἀρτίας θεολογικῆς μορφώσεως τυγχάνοντες ἐν τῇ Θεολογικῇ τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου Σχολῇ, ἐφωδιασμένοι, ἐπὶ πλέον, καὶ διὰ τοῦ εἰδικοῦ Παιδαγωγικοῦ Πανεπιστημιακοῦ ἐνδεικτικοῦ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, τοῦ μαρτυροῦντος περὶ τῆς ἱκανώσεως αὐτῶν εἰς τὸ μεθοδικῶς καὶ κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς νεωτέρας Παιδαγωγικῆς διδάσκειν τὰ ἀνατεθειμένα εἰς αὐτοὺς μαθήματα, καὶ δὴ τὰ θρησκευτικά. Πᾶς λόγος λοιπὸν συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς προσηκούσης θέσεως τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων ἐν τῇ δημοσίᾳ ἐκπαιδεύσει.

Δυστυχῶς ἀνέκαθεν ἡ Πολιτεία τηρεῖ μίαν νόθον στάσιν ἀπέναντι τοῦ ζητήματος τῆς θρησκευτικῆς παιδεύσεως τῶν τέκνων τοῦ λαοῦ. Τὸ γεγονὸς τοῦ περιορισμοῦ τῆς διδασκαλίας τῶν ἱερῶν μαθημάτων εἰς τὸ ἐλάχιστον, ἐλέγχει τὴν Πολιτείαν οὐ μόνον ἀπρόθυμον εἰς ὑπάντησιν τῆς ἐφέσεως τοῦ λαοῦ, ἀλλὰ καὶ προσπαθοῦσαν νὰ ἀντιστρατευθῇ καὶ πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ ἑλληνικοῦ συντάγματος καὶ πρὸς τὴν λαϊκὴν ἀξίωσιν.

Ἡ συστηματικὴ αὕτη ἀμέλεια τοῦ Κράτους, ἡ ἐπιδεικνυομένη πρὸς τὴν σπουδαιοτέραν ὄψιν τῆς παιδεύσεως τῶν ἑλληνοπαίδων, ἐγένετο ἀφορμὴ νὰ συστηθῶσι καὶ ὀργανωθῶσιν εἰς ἐνορίας τινὰς ὑπὸ ζηλωτῶν κληρικῶν σχολεῖα κατηχητικά, εἰς τὰ ὁποῖα προσπάθεια λίαν ἀξιέπαινος καταβάλλεται ὅπως κατὰ τὸ ἐνὸν ἀναπληρῶνται τὰ κενὰ τῆς ἐν τῇ δημοσίᾳ ἐκπαιδεύσει παρεχομένης ἐλλιποῦς θρησκευτικῆς μορφώσεως. Συστηματικωτέρα δ' ἐργασία γίνεται εἰς τὰ μερίμνῃ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ἱδρυθέντα διὰ τῆς «Ζωῆς» ἕνδεκα μέχρι τοῦδε Κατηχητικὰ Σχολεῖα, ἐν αἷς διδάσκουσιν ἐνθουσιώδεις νέοι θεολόγοι, ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητος τῆς «Ζωῆς». Καὶ εἶνε χάρμα ὀφθαλμῶν καὶ ὤτων καὶ ἀφορμὴ ψυχικῶν ἀγαλλιάσεων καὶ πάσης παραμυθίας, πρόξενον τὸ συντελούμενον ἐν τοῖς κατηχητικοῖς τούτοις σχολείοις· ἀκριβῶς δὲ διότι ὁ λαὸς ἐκτιμᾷ τὸ ἔργον αὐτῶν καὶ βλέπει αὐτὸ ἀνταποκρινόμενον πρὸς τοὺς πόθους του ἀποστέλλει τὰ τέκνα του εἰς αὐτὰ καὶ κατὰ τὸ δυνατὸν τὰ ὑποστηρίζει.

Ἡ αὐθόρμητος αὕτη ἀναπλήρωσις τοῦ ἐλλείποντος ἐκ τῆς κρατικῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως δὲν πρέπει βεβαίως νὰ σημαίνῃ καὶ ὅτι τὸ κράτος ἐξώφλησε, τὸ δὴ λεγόμενον, ὡς πρὸς τὴν ὀφειλήν του ταύτην πρὸς τὸ ἔθνος. Ἐφ' ὅσον τὸ κράτος κατ' αὐτήν του τὴν ἐπίσημον ὁμολογίαν θρησκεύει, καὶ ἐφ' ὅσον ὁμολογεῖ διὰ τοῦ συντάγματός του ὡρισμένην Ἐκκλησίαν τοῦ ἔθνους, ἔχει καὶ ὡρισμένας ἀπέναντι αὐτῆς ὑποχρεώσεις ἐν σχέσει πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο. Δὲν θὰ εἴπωμέν τι λοιπὸν ἔξω τῆς κρατικῆς δεοντολογίας ἐὰν εἰσηγηθῶμεν εἰς τὴν πολιτείαν τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ πρὸς τὸν ἑλληνικὸν λαὸν καθήκοντός της πλήρους εἴτε διὰ τῆς ἐπαρκοῦς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν ἐν τοῖς σχολείοις τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἢ διὰ τῆς ἐπισήμου νομιμοποιήσεως τῆς εἰς τὰ κατηχητικὰ σχολεῖα φοιτήσεως τῶν μαθητῶν τῶν δημοσίων σχολῶν. Ἡ τελευταία αὕτη περίπτωσις δὲν εἶναι βεβαίως ἡ μᾶλλον συνᾴδουσα πρὸς τὸ κρατοῦν πολιτειακὸν καθεστώς, καθότι θὰ ἐνεφάνιζε τὸ Κράτος ἀνακόλουθον πρὸς τὸ πολίτευμα τοῦ ἔθνους ἐφ' ὅσον δὲν κρατεῖ παρ' ἡμῖν χωρισμὸς τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ κράτους· ἀναφέρομεν ὅμως τὴν ἐν λόγῳ περίπτωσιν διὰ νὰ καταδειχθῇ ἔτι μᾶλλον ἡ κρατικὴ ἀσυνέπεια ἐν τῷ ἀπασχολοῦντι ἡμᾶς ἐνταῦθα σπουδαιοτάτῳ ἐθνικῷ ζητήματι καὶ νὰ παρασχεθῇ ἀφορμὴ ἀναθεωρήσεως τῶν παραδοξοτήτων τῆς ἐκπαιδευτικῆς τῆς ἑλληνικῆς πολιτείας πολιτικῆς καὶ συμμορφώσεως πρὸς τὴν λαϊκὴν ἐπιθυμίαν καὶ ἀξίωσιν περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς θρησκευτικῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ἑλληνοπαίδων.

Η ΤΥΦΛΗ ΤΟΥ ΠΑΝΤΟΣ ΠΡΟΜΗΤΩΡ

Οἱ ὀπαδοὶ τῆς ὑλιστικῆς ἐξελίξεως τοῦ εἴδους τοῦ Clodd, τὸν ὁποῖον ἀνεφέραμεν εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον, διισχυρίζονται ὅτι, κατὰ τὴν γένεσιν καὶ πρώτην διαμόρφωσιν τοῦ σύμπαντος, δυνάμεις αὐτομάτως ἐμφανισθεῖσαι, ἄνευ σκοποῦ καὶ σχεδίου κινούμεναι καὶ τυχέως ὅλως ἐνεργοῦσαι παρήγαγον τὰ πάντα, καὶ δὴ καὶ ἐκ τῆς νεκρᾶς καὶ ἀψύχου ὕλης τὴν ζωήν.

Τὸ πρωτόπλασμα, ὡς εἶνε γνωστόν, δὲν εἶνέ τι ἁπλοῦν· ἀπ' ἐναντίας ἀποτελεῖται ἐκ πολλῶν καὶ συνθέτων συστατικῶν, τὰ ὁποῖα δὲν ὑπόκεινται εἰς εὔκολον ἐξέτασιν οὔτε ὑπ' αὐτῆς τῆς συγχρόνου Χημείας. Κατὰ τὴν ἐποχὴν λοιπὸν τῆς πρώτης τῶν ὄντων γενέσεως, τυφλὴ τύχη, ἐπενεργοῦσα ἐπὶ τῆς ἀρχικῆς νεφελώδους ὕλης ἐδημιούργησε τὸ ζωϊκὸν αὐτὸ πρωτόπλασμα οἱονεὶ ἀστεϊζομένη. Κατὰ τὴν γνώμην ἄρα τοῦ Clodd, «ἀφοῦ ἅπαξ *ὑπῆρχεν* ἡ ὕλη, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸ πρωτόπλασμα, καὶ ἀφοῦ ἦσαν δεδομέναι καὶ αἱ δυνάμεις, τῶν ὁποίων ἦτο ἡ ὕλη φορεύς, προβάλλει φυσικῶς τὸ ἐρώτημα: διατί ἐν μὲν τῇ μιᾷ περιπτώσει ὡς ἀποτέλεσμα προκύπτει ὕλη νεκρά, ἐν

δὲ τῇ ἄλλῃ οὐσίᾳ ζῶσα; Ποῦ κρύπτεται ἡ διαφορά; **Προφανῶς** ἡ ἀπάντησις εἶνε μία: ὅτι, **ἀφοῦ τὰ συστατικὰ εἶνε τὰ αὐτά, ἡ διαφορὰ πρέπει νὰ κρύπτεται ἐν αὐτῇ τῇ συμμίξει τῶν συστατικῶν».** «Προφανῶς»! Πόσον εὐκόλως ἡ λέξις ἐκφράζεται! Ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἡ πρώτη αὐτη λέξις τῆς εἰς τὴν ἐρώτησιν ἀπαντήσεως ἀποτελεῖ τὴν μᾶλλον εὔκολον καὶ αὐθαίρετον προϋπόθεσιν,ὁποία ἡ ἐκ τῶν προτέρων παραδοχὴ τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν ἐξέλιξιν,ἤτοι ὕλης καὶ δυνάμεως, ἡ «σύμμειξις», τῆς ὁποίας ἡ ἐξήγησις καὶ ἡ πειραματικὴ ἐπανάληψις ὑπερβαίνει πρὸς τὸ παρὸν τοὐλάχιστον, πάσας τὰς δυνάμεις τῆς φύσεως, ἐμφανίζεται ἐνταῦθα ὡς ἁπλοῦν ἀποτέλεσμα τῆς τυφλῆς τύχης, ἐπενεργούσης ἐπὶ ἀρχικῆς ὕλης τοιαύτης ἀραιότητος, ὥστε θὰ ἀπῃτοῦντο ἑκατομμύρια ὅλα κυβικὰ μίλια αὐτῆς διὰ νὰ παραχθῇ ἓν αὐτῆς γραμμάριον!

Τοῦτο ὅμως ἀποτελεῖ τὴν ἀ ρ χ ὴ ν μόνον τῶν θαυμάτων. Ἡ τύχη, ἀποτελέσασα τὸ πρωτόπλασμα, ἐπροχώρησεν, ὡς ἦτο ἑπόμενον, περαιτέρω. Ἄνευ οὐδεμιᾶς ἔξωθεν βοηθείας, ἐν ἀπουσίᾳ πλήρει χειραγωγούσης διανοίας καὶ ὅλως ἀσκόπως ἀνέλαβε νὰ δημιουργήσῃ τὸ θαυμαστὸν ἐκεῖνο ἐν τῇ συνθέσει του σύνολον, τὸ ὁποῖον εἶνε ἐν τῇ Βιολογίᾳ γνωστὸν ὑπὸ τὸ ὄνομα«ἀρχικὸς ἱστός». Μετὰ ταῦτα ἐκ τῆς ἐπ' ἴσης ὅλως τυχαίας συνδρομῆς τῶν πρωτοπλασματικῶν μορίων ἐσχηματίσθησαν αἱ σύνθετοι ἐκεῖναι ἑνώσεις τῶν ἱστῶν, αἵτινες ἀποτελοῦσι πάντας τοὺς ζῶντας ὀργανισμούς. Οἱ ὀργανισμοὶ οὗτοι πάλιν διῃρέθησαν εἰς δύο κόσμους: τὸν φυσικὸν καὶ τὸν ζωϊκόν, πάλιν δέ, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἔξωθεν κατευθυνούσης ἀρχῆς, βαθμηδὸν ἐξήχθησαν εἰς τὸ θαυμάσιον διὰ τὴν ποικιλίαν του σύστημα τῶν ἀνωτάτων καὶ τῶν κατωτάτων τύπων, οἱ ὁποῖοι ἐπλήρωσαν καὶ πληροῦν τὴν γῆν. Συνελόντι εἰπεῖν, ἁπλουστάτη τύχη, κάτι τι δῆλα δὴ τὸ ἄλογον, ἄσκοπον καὶ ἀναίσθητον, ἐπενεργοῦσα ἐπὶ τῆς ἀρχικῆς νεφελώδους ὕλης, ἥτις καὶ αὐτὴ ἐνεφανίσθη ἐκ τοῦ μηδενός,—ἐφ' ὅσον τὰ πάντα μαρτυροῦσιν ὅτι ὁ κόσμος οὗτος θὰ ἔχῃ τέλος,—ἐδημιούργησεν οὐ μόνον τὴν ὅλην καταπληκτικὴν τάξιν, τὴν ἀντιστοιχίαν, τὴν προσαρμοστικότητα, τὴν ἁρμονίαν, τὸ κάλλος καὶ τοὺς νόμους τῆς φύσεως, ἀλλὰ καὶ —διατί ὄχι; — τὴν φιλοσοφίαν τοῦ Σωκράτους καὶ τοῦ Πλάτωνος, τὴν μεγαλοφυΐαν τοῦ Σιέκσπηρ καὶ τοῦ Γκαῖτε, τὴν ποίησιν τοῦ Ὁμήρου, τοῦ Πινδάρου καὶ τοῦ Δάντου, τὴν πολιτικότητα τοῦ Θεμιστοκλέους, τοῦ Περικλέους καὶ τοῦ Γλάδστωνος, τὴν θεολογίαν τοῦ Ἰωάννου, τοῦ Γρηγορίου καὶ τοῦ Ὠριγένους, τὴν θρησκευτικότητα, τὴν φιλανθρωπίαν καὶ συλλήβδην πάσας τὰς μεγάλας καὶ ἰσχυρὰς ἐκφάνσεις τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ αἰσθήματος, καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν φιλοσοφικὴν εὐστροφίαν τοῦ διὰ τῶν γραμμῶν τούτων ἐπικρινομένου συγχρόνου Ἀγνωστικισμοῦ.

Πάντα ταῦτα παρήχθησαν ἐκ τοῦ μηδενὸς ὑπὸ τὴν ῥοπὴν μόνης τῆς τυφλῆς τύχης.

Ὁμολογοῦμεν, ὅτι, κατάπληκτοι ἐνώπιον τηλικούτου θαύματος, ἀναγκαιοτάτου καὶ ἀπαραιτήτου κατὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ Ἀγνωστικισμοῦ τούτου, δὲν δυνάμεθα νὰ συγκρατήσωμεν εἰς τὰ χείλη μας τὴν ἀναφώνησιν ἑνὸς διακεκριμένου φυσιοδίφου: «Ο miraculosa credulitas!» Τὸ ἀπορρίπτειν τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν ἕνεκα τῶν δῆθεν δυσκολιῶν της διὰ τὴν πίστιν, καὶ ἀποδέχεσθαι τὰ τερατώδη ταῦτα τοῦ ἀγνωστικισμοῦ θαύματα δὲν εἶνε «καταπίνειν τὴν κάμηλον, διϋλίζειν δὲ τὸν κώνωπα;» Διότι ἡ χριστιανικὴ διδασκαλία περὶ τοῦ ἀπείρου, ἀλλὰ προσωπικοῦ Θεοῦ ἐξηγεῖ τὰ πάντα κατὰ τρόπον ἐπαρκῆ, ἱκανοποιητικὸν καὶ λογικόν. Ἡ μόνη δυσκολία ἔγκειται μόνον εἰς τοῦτο, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ συλλάβωμεν τὴν φύσιν τοῦ Θεοῦ οὔτε δι' εὐρύνσεως τῆς ἐννοίας τῆς προσωπικότητος, ἐφ' ὅσον πεῖραν αὐτῆς ἔχομεν ἐξ ἡμῶν αὐτῶν μόνον, οὔτε διὰ προσεγγίσεως τοῦ ἀπείρου πρὸς τὴν σφαῖραν τῆς ἡμετέρας γνώσεως. Ἀλλ' ἡ δυσκολία αὐτὴ εἶνε ὅλως φυσική. Φυσικῶς καὶ ἀναγκαίως ἐκπηγάζει ἐκ τοῦ πεπερασμένου τῆς φύσεώς μας.

Καί τι ἄλλο ὅμως συμβαίνει.

Ἡ ἀγνωστική, ἤτοι ἄθεος αὕτη ὑπόθεσις τῆς τοιαύτης προελεύσεως παντὸς τοῦ ὄντος οὐ μόνον ὑπερβαίνει τὴν ἡμετέραν κατάληψιν, ἀλλὰ καὶ ἀντιφάσκει πρὸς τὸν ἀνθρώπινον λόγον. Καὶ οἱ εὐφυέστεροι τῶν συγγραφέων δὲν δύνανται νὰ ἐκθέσουν τὴν διδασκαλίαν ταύτην χωρὶς νὰ καταφύγουν εἰς διαφόρους προϋποθέσεις, αἱ ὁποῖαι ἢ λύουν πάντα τὰ κυριώτερα ζητήματα ἀναποδείκτως ἐκ τῶν προτέρων, ἢ προφανῶς ἀντιφάσκουσι πρὸς τὴν πεῖραν καὶ τὴν παρατήρησιν τῆς φυσιολογικῶς διανοουμένης ἀνθρωπότητος. Ὁ λόρδος Κέλβιν, διάσημος φυσικός, εἶπε διαπορῶν: «ἡ ἀθεϊκὴ ἰδέα εἶνε τόσον ἀνόητος καὶ μωρά, ὥστε κυριολεκτικῶς ἀπορῶ πῶς νὰ τὴν ἐκφράσω διὰ λέξεων». Ὅταν λοιπὸν ὁ προμνημονευθεὶς Clodd διαμαρτύρεται κατὰ τῶν «ἀναποδείκτων προϋποθέσεων τῆς Δογματικῆς θεολογίας», καὶ ἀντιφάσκει πρὸς ἑαυτόν, καί, ταὐτοχρόνως, ἑαυτὸν ἀναιρεῖ. Ὁ Ἀγνωστικισμός, ὁ ὁποῖος—κατὰ τὸν Clodd — «εἰμπορεῖ μόνον νὰ ὁμολογῇ τὴν ἄγνοιάν του», κυρίως εἰπεῖν οὐδὲν πρέπει νὰ χαρακτηρίζῃ ὡς ἀναπό-

δεικτον. Εἰς τὸ φιλοσοφικὸν τοῦτο σύστημα, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ γείνῃ δεκτὸν μόνον τῇ βοηθείᾳ διαφόρων ἐπιπολαιοτάτων, αὐθαιρέτων καὶ ἀβασίμων προϋποθέσεων, ὡς μόνη ἀπάντησις δύναται πάντοτε νὰ χρησιμεύουν τοῦ Κυρίου οἱ λόγοι: «Ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σου». Καὶ ἐνταῦθα εὔκαιρον νὰ μνημονευθῶσιν ὅσα ὁ Νιούτων εἶπε συνοψίζων τὰς ἐπιστημονικάς του περὶ τῆς φύσεως ἐρεύνας: «Ἐκ μιᾶς τυφλῆς μεταφυσικῆς ἀνάγκης ἡ ὁποία, ὡς εἶνε εὐνόητον, πανταχοῦ καὶ πάντοτε εἶνε ἡ αὐτή, οὐδεμία ποικιλία ἦτο δυνατὸν νὰ παραχθῇ Πᾶσα ἡ ἄπειρος ποικιλία τοῦ δημιουργήματος ἀπὸ ἐπόψεως καὶ χρόνου καὶ τόπου ἠδύνατο νὰ προέλθῃ μόνον ἐν ταῖς ἰδέαις καὶ τῇ βουλήσει τοῦ Ὑψίστου Ὄντος».

Η ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑι ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

α΄.

Ὡς γνωστόν, ἀπὸ δεκαετίας περίπου ἤρχισε νὰ ἐκδηλοῦται ἐν τῷ Παπισμῷ κίνησις πρὸς ἀναμόρφωσιν τῆς λατρείας, οὕτως ὥστε ἡ συμμετοχὴ τοῦ κλήρου καὶ τοῦλαοῦ εἰς ταύτην νὰ γίνεται κατὰ ζωντανώτερον καὶ αἰσθητότερον τρόπον. Ἡ ἀναμορφωτικὴ αὕτη κίνησις κυρίως δὲν ἀποβλέπει εἰς μεταρρυθμίσεις καὶ καινοτομίας, ἀλλὰ σκοπὸν ἔχει νὰ καταστήσῃ γνωριμωτέρας εἰς τὸν λαὸν τὰς ἐνυπαρχούσας ἐν τῇ λατρείᾳ θείας δυνάμεις, οὕτως ὥστε ἐν ἐπιγνώσει καὶ πλήρει συνειδήσει νὰ μετέχῃ οὗτος εἰς τὴν λειτουργικὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ τοιαύτη κίνησις ἐν τῷ Παπισμῷ, ὅστις διετήρει μέχρι τοῦδε τὸν λαὸν εἰς ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν ἐν τῇ λατρείᾳ συμβαινόντων, ἀποτελεῖ σημαντικὸν σταθμὸν ἐν τῇ ἱστορικῇ αὐτοῦ σταδιοδρομίᾳ.

Σκοπὸς τῆς κινήσεως ταύτης, ἧς προΐσταται τὸ τάγμα τῶν Βενεδικτίνων καὶ δὴ αἱ μοναὶ αὐτῶν Maria Laach καὶ Beuron, εἶναι ἡ ἀνάπλασις τῆς χριστιανικῆς ζωῆς τῶν πιστῶν τῇ βοηθείᾳ καὶ διὰ μέσου τῆς λειτουργίας. Ἐν τῷ Παπισμῷ ἤρχισε νὰ γίνηται αἰσθητοτέρα ἡ ἀνάγκη ὅπως κατὰ τρόπον ἀμεσώτερον καὶ αἰσθητότερον παρίστανται καὶ μετέχωσιν οἱ πιστοὶ τῶν μυστηριακῶν καὶ λατρευτικῶν ἐν γένει πράξεων τῆς Ἐκκλησίας. Οὕτω π. χ. ἐν τῇ μονῇ τῆς Maria Laach ἐγένετο ἀπόπειρα ἐπαναφορᾶς ἀρχαιοτάτων λειτουργικῶν συνηθειῶν, ὡς εἶναι π.χ. ἡ προσωπικὴ ὑφ' ἑκάστου πιστοῦ προσκομιδὴ τῶν δώρων κλπ. Ἐκ παραλλήλου ἡ μονὴ αὕτη ἔσχε τὴν πρωτοβουλίαν ἱστορικῶν καὶ ἀρχαιολογικῶν ἐρευνῶν καὶ ἐργασιῶν, ἐπιστημονικῶν καὶ λαϊκῶν, ἐπὶ τῆς λατρείας τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας [1]. Οὕτω κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐξεδόθησαν τὰ ἑξῆς σχετικὰ βιβλία: Die betende Kirche (ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ τῆς μονῆς Maria Laach), Ecclesia orans (ὑπὸ Ildefons Herwegen); Liturgische Bildung (ὑπὸ Guardini) κλπ. Συγχρόνως ἐκδίδονται εἰς διαφόρους χώρας, ὅπου τὸ παπικὸν στοιχεῖον ἐπικρατεῖ, πλεῖστα λαϊκὰ λειτουργικὰ βιβλία, ἅτινα ἐξηγοῦσιν εἰς ἁπλῆν καὶ εὔληπτον γλῶσσαν μέρη τῆς λειτουργίας, ἢ ἄλλας λατρευτικὰς πράξεις τῆς Ἐκκλησίας, ἢ ἐπιχειροῦσι νὰ καταδείξωσι τὸ ὕψος καὶ τὸ θεῖον κάλλος τῆς λατρευτικῆς ποιήσεως ἐν τῇ λειτουργίᾳ [1].

1. «Mysterium» Gesammelte Arbeiten Laacher Mönche.

1. Guardini, «Heilige Zeit», Πρβ. Birnbaum «Die Katholische liturgische Bewegung. Darstellung und Kritik».

β΄.

Παρόμοιαι θεολογικαὶ ἐργασίαι, ἐπιστημονικαί, ἢ ἁπλῶς ἐκ πρακτικῶν λόγων ὁρμώμεναι, γίνονται καὶ ἐν τῷ Προτεσταντισμῷ. Τὸ περιοδικὸν «Theologische Blätter» χαιρετίζει τὴν κίνησιν ταύτην, εἰς ἣν οὐ μόνον πρακτικοὶ θεολόγοι καὶ ἀνώτεροι ἱερεῖς, ἀλλὰ καὶ συστηματικοὶ καὶ ἱστορικοὶ θεολόγοι μετέχουσι, διὰ τῶν μελετῶν των τὰς ἐπιστημονικὰς αὐτῶν συμβολὰς συνεισφέροντες. Ἐκ τῶν νεωστὶ ἐμφανισθεισῶν ἐργασιῶν ἄξιαι λόγου εἶναι αἱ ἑξῆς: Hans Lietzmann. Messe und Herrenmahl. Bonn 1926. Rudolf Otto. Zur Erneuerung und Ausgestaltung des Gottesdienstes.

Ἐνταῦθα δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι οἱ Διαμαρτυρόμενοι ἐντελῶς διαφόρως ἢ οἱ Παπικοί, κατὰ τὰς περὶ Ἐκκλησίας, ἱερατείου κλπ. ἄλλως τε δοξασίας αὐτῶν, ἐννοοῦσι τὰς μεταρρυθμίσεις ταύτας ἐν τῇ λατρείᾳ. Ἐν ᾧ δηλαδὴ ὁ Παπισμὸς κυρίως ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν ἐν τῇ λειτουργίᾳ ἐνυπαρχουσῶν θείων δυνάμεων, ὁ Προτεσταντισμὸς διὰ τῆς λατρείας κυρίως ἐννοῶν τὴν ἐσωτερικὴν μετὰ τοῦ Θεοῦ ἐπικοινωνίαν, οὐδόλως ἀπασχολεῖται ἢ ἐνδιαφέρεται διὰ τὴν ἐξωτερικὴν μορφὴν τῆς λατρείας, ἥτις κατὰ τοὺς καιροὺς καὶ τὰς περιστάσεις, μεμονωμένως ἢ μή, δύναται νὰ προσλαμβάνῃ ἑκάστοτε διαφόρους τύπους, ἀνταποκρινομένους πρὸς τὰς θρησκευτικὰς ἀνάγκας τῆς κοινότητος. Καθ' ἡμᾶς καὶ τοὺς Παπικούς, ἡ ἐκδήλωσις τοῦ χριστιανικοῦ βίου συνδέεται πρὸς ἐξωτερικά, ὑλικὰ καὶ αἰσθητὰ σημεῖα. Ἐντεῦθεν ἡ ἀνάγκη τῆς λειτουργίας καὶ ἡ κεφαλαιώδης της σημασία διὰ πάσας τὰς ὄψεις τοῦ βίου τονίζεται ὑπὸ τῶν παπικῶν μεταρρυθμιστῶν, ἢ κυρίως εἰπεῖν ἀναμορφωτῶν. Ἡ ἐξωτερικὴ λατρευτικὴ μορφὴ εἶναι ἡ ἀπαραίτητος προϋπόθεσις τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ λατρείᾳ. Ὁ ἱερεὺς ἐν τῇ τελέσει τῆς λατρείας εἶναι ὁ ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὐχὶ δὲ ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς κοινότητος, ὡς οἱ Διαμαρτυρόμενοι δοξάζουσιν. Οὕτω ἐν ᾧ ἡ προτεσταντικὴ λατρεία ἔχει διεύθυνσιν ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω, ἡ παπικὴ ἀντιθέτως ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω. Κατὰ τοὺς Παπικοὺς καὶ καθ' ἡμᾶς ἡ λατρεία εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν μέσον τῆς κοινωνίας μετὰ τοῦ Θεοῦ, τῆς συμμετοχῆς τῆς ἐκ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου τοῦ Ἰησοῦ ἀπορρεούσης θείας χάριτος διὰ μέσου τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐν τῷ ἐδάφει αὐτῆς.. Ἡ λατρεία κατὰ τοὺς Διαμαρτυρουμένους εἶναι ἁπλῶς ἡ ἐκδήλωσις τῆς πίστεως τοῦ χριστιανικοῦ πληρώματος.

J. Braun. Der christiche Altar in seiner geschichtlichen Entwicklung (2 τόμοι). Μόναχον 1924.

Ἐν τῷ συγγράμματι τούτῳ, τὸ ὁποῖον διακοσμεῖται ὑπὸ 800 εἰκόνων, μεταχειρίζεται ὁ συγγραφεὺς οὐ μόνον τὰς γνωστὰς φιλολογικὰς πηγάς, ἀλλὰ καὶ διαφόρους ἀρχαίας ἐπιγραφάς, ἃς περισυνέλεξεν ὁ ἴδιος εἰς ταξείδια, τὰ ὁποῖα ἐπεχείρησε πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Ὁ πρῶτος τόμος περιέχει τὰ ἑξῆς ζητήματα: Εἴδη, σχήματα, μορφαὶ ἱεροῦ Βήματος, διεύθυνσις αὐτοῦ, τὸ Ἱ. Βῆμα ὡς τόπος ἐνταφιασμοῦ, συμβολισμοὶ αὐτοῦ κλπ. (ἀρχαιολογία)· Ὁ δεύτερος τόμος πραγματεύεται περὶ τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως τοῦ ἱεροῦ Βήματος. Ἂν καὶ ὁ συγγραφεὺς ἔχει κυρίως ὑπ' ὄψει του τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν τοῦ Ἱ. Βήματος ἐν τῇ Δύσει (καὶ δὴ ἐν Ἱσπανίᾳ, ὅπου, ὡς γνωστόν, ὁ Παπισμὸς ἔχει βαθείας ῥίζας), ἐν τούτοις τὸ σύγγραμμά του εἶναι ἀξιόλογον βοήθημα καὶ διὰ τὴν Ὀρθόδοξον Λειτουργικὴν καὶ δὴ τῶν ἀρχαίων χρόνων.

Ὁ Ludwig von Sybel (Marburg) ἀσχολεῖται ἐν τῇ «Zeitschrift für Kirchengeschicte» περὶ τὸ ζήτημα τοῦ ποῖος εἰσήγαγε τὴν ζωγραφικὴν ἐν τῇ χριστιανικῇ λατρείᾳ. Ὁ ἀρθογράφος συνδυάζει μίαν ἀνακάλυψιν τοῦ ρωμαϊκῆς ἁγιογραφίας τῶν ἀρχῶν τοῦ γ' αἰῶνος πρὸς ἀπόφασίν τινα τῆς ἐν Ἐλβίρᾳ συνόδου (ἀρχαὶ τοῦ δ' αἰῶνος), ἡ ὁποία ἐν τῷ 36ῳ κανόνι αὐτῆς ἀπαγορεύει τὰς ἐπὶ τοίχων ἀναπαραστάσεις (τοιχογραφίας) θρησκευτικῶς τιμωμένων προσώπων. Ὁ ἀρθρογράφος ζητεῖ ν' ἀνεύρῃ τὴν πρώτην ἀρχὴν τῆς χριστιανικῆς ἁγιογραφίας, θεωρεῖ δὲ ὡς «ὑπεύθυνον ἐμπνευστὴν» αὐτῆς τὸν πάπαν Ζεφυρῖνον (198-217), κατ' ἐντολὴν τοῦ ὁποίου ἀναπαρεστάθη ἡ μορφὴ τοῦ Χριστοῦ ἄνωθεν τῆς ἐπισκοπικῆς καθέδρας καὶ ἐπὶ τοῦ θόλου.

Διὰ τὴν σύστασιν καὶ ἱστορικὴν ἐξέλιξιν τῆς λατρείας διαφόρων θρησκειῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ, οὐχὶ μικρᾶς σημασίας εἶναι ἴσως αἱ ἐργασίαι καὶ τριῶν νεωτέρων ἐρευνητῶν λατρείας τινός, ἥτις καλῶς ἢ κακῶς ἐσχετίσθη πρὸς τὴν χριστιανικήν, τῆς Ὀρφικῆς. Οἱ ἐρευνηταὶ οὗτοι εἶναι οἱ ἑξῆς: 1) O. Kern (Opheus, 1920, Orphicorum fragmenta, 1922). 2) V. Macchioro (Zagreus, 1921. Nuovi studi sull' orfismo, 1922. Orfismo e Paolinismo, 1922) καὶ 3) M. Eisler σπουδαιότερον ἔργον Orphisch-Dionysische Mysteriengedanken in der christlichen Antike, 1925).

F. H. Colson. An essay on the origin and development of the seven-day cycle. Cambridge 1926. Ἐν τῷ ἐπιτόμῳ τούτῳ ἔργῳ ὁ Colson ἐξετάζει τὴν προέλευσιν τοῦ καθορισμοῦ τῆς ἑβδομάδος. Ἡ ἡμέρα, ὁ μήν, τὸ ἔτος, στηρίζονται ἐπὶ ἀστρονομικῆς βάσεως· ἀλλ' ἡ ἑβδομάς, ἐκ πρώτης ὄψεως τοὐλάχιστον, δὲν φαίνεται νὰ ἔχῃ ἀστρονομικὴν βάσιν προσπίπτουσαν ἀμέσως ἐπὶ τῶν αἰσθήσεων. Ὡς ἐκ τούτου ὁ ἀριθμὸς τῶν λαῶν, οἵτινες τὴν ἀπεδέχθησαν, εἶναι σχετικῶς περιωρισμένος. Ἡ πλειονότης τῶν λαῶν τῆς ἀρχαιότητος τὴν ἠγνόει. Εἶναι γνωστόν, ὅτι ὁ Χριστιανισμὸς ἀποδεχθεὶς κατ' ἀρχὴν τὴν ἑβδομάδα, ἐγένετο ὁ εἰσηγητὴς αὐτῆς εἰς τοὺς λαοὺς οἱ ὁποῖοι τὸν ἠσπάσθησαν. Τὸ ζήτημα ὅπερ ἐξετάζει ὁ Colson εἶναι κυρίως διατί καὶ πῶς ὁ Χριστιανισμὸς παρέλαβε τὸν θεσμὸν τοῦτον. Ὁ συγγραφεὺς ποιεῖται ἁπλῆν τινα καὶ στοιχειώδη παρατήρησιν, ἐξ ἧς ἐπιχειρεῖ νὰ διευκρινήσῃ τὸ ζήτημα τοῦτο: Διὰ τῆς ἑβδομάδος πρέπει νὰ ἐννοήσωμεν κυρίως δύο θεσμούς, παρουσιάζοντας μὲν ὁμοιότητας, ἀλλὰ διαφέροντας ἀπ' ἀλλήλων: Ἡ πρώτη εἶναι ἡ πλανητικὴ ἑβδομάς. Οἱ Βαβυλώνιοι, οἵτινες κατεῖχον τὰ σκῆπτρα ἐν τῇ ἀστρονομίᾳ μεταξὺ τῶν λαῶν τῆς ἀρχαιότητος ἐγνώριζον 6 πλανήτας, συμπεριλαμβανομένου τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης· ἀφιέρωσαν λοιπὸν εἰς ἕκαστον ἀνὰ μίαν ἡμέραν (πρβ. τὴν ἀρχαίαν ὀνομασίαν τῆς Κυριακῆς «Ἡλίου ἡμέραν», γερμανιστὶ Sontag, ἀγγλιστὶ Sunday, Montag κ. λ. π.). Αἱ ἡμέραι αὗται ἦσαν ἴσης ἀξίας παρὰ τοῖς Βαβυλωνίοις· δὲν ὑπῆρχε προνομιοῦχος ἡμέρα προωρισμένη διὰ λατρευτικοὺς σκοποὺς καὶ δι' ἀνάπαυσιν. Ἡ δευτέρα εἶναι ἡ ἰουδαϊκὴ ἑβδομάς· ἐν αὐτῇ κυριαρχεῖ τὸ Σάββατον, ἡμέρα ἱερά, προωρισμένη διὰ τὴν λατρείαν καὶ σωματικὴν ἀνάπαυσιν Οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ καὶ δὴ ὁ κύκλος τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἑώρταζον τὸ Σάββατον καὶ ἐκανόνιζον τὰ τῆς ζωῆς των ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἰουδαϊκῆς ἑβδομάδος· κατὰ βάθος ἦσαν καὶ ἔμενον Ἰουδαῖοι, συμβιβάζοντες τὴν εἰς τὸν Μεσσίαν πίστιν πρὸς τὴν πάτριον θρησκείαν. Ἀλλ' ὁ Παῦλος ἐπολέμησε τὸ Σάββατον, ὡς καὶ πᾶσαν τὴν ἰουδαϊκὴν λατρείαν. Παρὰ ταῦτα κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, χάρις εἰς τὴν μεγάλην βαβυλωνιακὴν ἐπίδρασιν, ἡ πλανητικὴ ἑβδομὰς εἶχε γίνῃ πανταχοῦ γνωστή. Οὕτω τὸ κήρυγμα τοῦ Παύλου περὶ ἰουδαϊκῶν ἑορτῶν ὡς μόνον ἀποτέλεσμα ἐπέφερε τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ Σαββάτου καὶ τὸν καθαγιασμὸν τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ὁ Κύριος ἀνέστη ἐκ τοῦ τάφου. Οὕτω διετηρήθη ὁ κύκλος τῶν ἑπτὰ ἡμερῶν, ὅστις ἀποτελεῖ τὴν ἑβδομάδα. Εἰς ἄλλους ἐν τούτοις ἐρευνητὰς φαίνεται πιθανὸν ὅτι καὶ ἄλλοι λαοὶ καὶ μάλιστα οἱ Αἰγύπτιοι εἶχον ἑβδομάδα ἀνάλογον πρὸς τὴν ἰουδαϊκήν, ὅτι δὲ ὁ θεσμὸς οὗτος εἶχε, πανταχοῦ ἔνθα διετηρεῖτο, οἰκονομικὴν βάσιν.

Ἐν Μονάχῳ ΔΗΜ. ΜΩΡΑΪΤΗΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Αἱ ἰδέαι καὶ τὰ αἰσθήματα.

Ὁ πασίγνωστος εἰς τοὺς ἐπιστημονικοὺς κύκλους σύγχρονος φυσιοφιλόσοφος Gustave Le Bon *ἐρωτηθεὶς πρό τινος ἂν διαβλέπῃ κινδύνους εἰς τὴν κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετηρίδας ραγδαίαν ἐξέλιξιν τῆς Φυσιογνωσίας, ἐγνωμάτευσεν ὅτι ἡ μεγάλη αὕτη ἀνάπτυξις τῆς ἐπιστήμης, ὡς μονομερὴς τῆς διανοίας πρόοδος, εἶνε δυνατὸν νὰ ἀποβῇ ὀλεθρία εἰς ὁλόκληρον τὸν πολιτισμὸν τῆς ἀνθρωπότητος. Διότι, πράγματι, μία πρόοδος εἶνε ἀρτία ἀνάπτυξις μόνον ἐν ᾗ περιπτώσει συναναπτύσσονται πᾶσαι τοῦ ἀνθρώπου αἱ πνευματικαὶ καὶ ἠθικαὶ δυνάμεις καὶ ἱκανότητες, οὐχὶ δὲ μία μόνη, ἢ τινὲς ἐξ αὐτῶν, τῶν ἄλλων παραμελουμένων καὶ ὑπολειπομένων καὶ ἀτροφουσῶν. Πρέπει νὰ συμπροοδεύῃ ἐν τῷ πολιτισμῷ ὁ ὁλόκληρος ἄνθρωπος, οὐ μόνον ὁ ἄνθρωπος—νοῦς, ἀλλὰ καὶ ὁ ἄνθρωπος—συναίσθημα καὶ ὁ ἄνθρωπος—βούλησις,*

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ

	'Ημερομηνία	Κυριακαὶ Εὐαγγελίων	Κυριακαὶ 'Αποστόλων	Ἑωθινά	Ἦχοι
ΙΟΥΝΙΟΣ	3	Κυρ. Η Πεντηκ.	Κυρ. Η' Πεντηκ.	—	—
	10	Κυρ Α' Ματθαίου	Κυρ. Α' ἁγ. Πάντ.	Α'	πλ. δ'
	17	Κυρ. Β' »	Κυρ Β'	Β'	α'
	24	Προδρόμου	Προδρόμου	Γ'	β'

Μόνον τότε ἐπιτυγχάνεται ἡ ἰσορροπία καὶ ἡ ἁρμονία καὶ οἰκοδομεῖται ὁ ἀληθὴς πολιτισμός. 'Εὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ διάνοια εἶνε δούλη τῶν συναισθημάτων, ὡς τὰ πολλά, ἂν μὴ καὶ πάντοτε καὶ κατὰ κανόνα, πρόδηλον, ὅτι μία ὑστέρησις τῶν αἰσθημάτων ἀπεργάζεται αὐτὰ κακοὺς χειριστὰς τῶν διανοητικῶν ἐπιτευγμάτων. 'Εφ' ὅσον λοιπὸν τὸν κόσμον κυβερνῶσιν οὐχὶ αἱ ἰδέαι κυρίως, ἀλλὰ τὰ αἰσθήματα, ἤτοι οἱ πόθοι, οἱ φόβοι, αἱ ἐλπίδες καὶ αἱ ἀνάγκαι, δέον νὰ καταβάλληται προσοχὴ εἰς τὸν ἐξευγενισμὸν καὶ τὴν ἐξύψωσιν τῶν συναισθημάτων, ἵνα ἡ γνῶσις καὶ ἡ ἐπιστήμη χρηστὰ εἰς χεῖράς των ἀποβαίνωσιν ὄργανα καὶ παράγοντες. Κατὰ ταῦτα, ὅταν οἱ λαοὶ μισῶσιν ἀλλήλους καὶ ὑποβλέπωσι καὶ καχυποψία καὶ ἐχθρότης κρατῶσιν ἐν ταῖς σχέσεσί των, πᾶσα διανοητικὴ πρόοδος καὶ πᾶσα ἡ γνῶσις θὰ χρησιμοποιηθῇ ὑπ' αὐτῶν εἰς ἀλληλεξόντωσιν.

῾Η χείρων πληγή.

῾Η πλήξασα τοὺς ἀδελφοὺς Κορινθίους συμφορὰ τοῦ σεισμοῦ εἶναι, βεβαίως, μεγίστη, καὶ κατασυνεκίνησε τὸν κόσμον ὁλόκληρον. ῾Η προστιθεμένη ὅμως ἀπό τινος εἰς τὴν δοκιμασίαν ταύτην πληγὴ τῶν κορινθίων μάντεων, οἵτινες ἐξ ἀφορμῆς τῶν ἐπαναλαμβανομένων σεισμικῶν δονήσεων οἰωνοσκοποῦσι σχάσεις τῆς γῆς καὶ ἀβύσσων ἀνοίγματα καὶ κατακρημνισμοὺς εἰς τῆς γῆς τὰ ἔγκατα, ἀποτελεῖ συμφορὰν πολὺ ὀλεθριωτέραν τῆς ἀπὸ τῶν σεισμῶν καὶ προκαλοῦσαν τὴν πάγκοινον ἀγανάκτησιν. ῾Η Α. Σ. ὁ ρέκτης μητροπολίτης Κορινθίας ἔλαβε πάντως τα μέτρα του τὰ ποιμαντικά, καὶ διεφώτισε τοὺς ἐκ τῶν ἁπλουστέρων εὐπιστοτέρους καὶ ἐδίδαξε τὰ προσήκοντα. 'Επειδὴ ὅμως οὐδέποτε θὰ παύσωσιν ὑπάρχοντες δεισιδαίμονες μεταδίδοντες τὴν ταραχήν των καὶ εἰς τὸ σύνολον καὶ διὰ τοῦ πανικοῦ των ἐπιδεινοῦντες τὸ καὶ ἄλλως μέγιστον κακόν, φρονοῦμεν ὅτι θὰ ἠδύνατο καὶ ἡ πολιτεία νὰ λάβῃ τὰ κατάλληλα κατὰ τῶν μωρολόγων μέτρα, εἴτε φιμοῦσα τὰ στόματά των δι' αὐστηρᾶς ἀπειλῆς, εἴτε καὶ ἀπομακρύνουσα ἀπὸ τῆς Κορίνθου τοὺς δυστροποῦντας.

«Λόγος».

'Απὸ τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους ἤρξατο ἐκδιδόμενον ἐν Βουκουρεστίῳ νέον θεολογικὸν τριμηνιαῖον περιοδικὸν φέρον ἑλληνιστὶ τὸν τίτλον «Λόγος» καὶ συντασσόμενον γαλλιστὶ («Λόγος». Revue internationale de synthèse chrétienne ordhodoxe), *τελοῦν δὲ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ.* Naë Ionescu *καὶ τοῦ κ.* Victor N. Popescu· *ἕκαστον αὐτοῦ τεῦχος ἀποτελεῖται ἐξ 160 σελίδων. 'Εὰν κρίνωμεν ἐκ τῶν περιεχομένων τοῦ Α' τεύχους, ἐν τῷ νέῳ τούτῳ ὀργάνῳ τῆς θεολογικῆς ἐπιστήμης διαπιστοῦμεν μίαν σοβαρὰν προσπάθειαν πρὸς διαπραγμάτευσιν σπουδαίων θεολογικῶν ζητημάτων ἀπὸ ἐπόψεως ὀρθοδόξου, ἐφ' ᾧ καὶ ἡ «'Εκκλησία» χαίρουσα διαβιβάζει τὰ εἰλικρινῆ αὐτῆς συγχαρητήρια πρὸς τοὺς ἐκδότας τοῦ «Λόγου» καὶ εὔχεται ἀπρόσκοπτον τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτῆς σταδιοδρομίαν.*

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

῾Η Δ. ῾Ιερὰ Σύνοδος συνῆλθεν εἰς τακτικὴν συνεδρίαν τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην, τὸ δὲ 'Αναθεωρητικὸν Δικαστήριον τὴν Παρασκευήν. Τὸ Δικαστήριον θὰ συνέλθῃ εἰς μίαν ἔτι συνεδρίαν κατὰ τὴν προσεχῆ ῾Εβδομάδα.

—῾Ο Μακ. 'Αρχιεπίσκοπος συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Θεσσαλονίκης, 'Αδριανουπόλεως καὶ Δημητριάδος ἐπεσκέφθη τὸν ῾Υπουργὸν τῆς Παιδείας καὶ συνωμίλησε περὶ τοῦ οἰκονομικοῦ ζητήματος, ὡσαύτως δ' ἐπεσκέφθη τὸν ῾Υπουργὸν τῶν Οἰκονομικῶν καὶ τὸν Πρόεδρον τῆς Βουλῆς, συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπακτίας.

—Τὸ ῾Υπουργεῖον τῶν 'Εσωτερικῶν ἐξέφρασε τὴν εὐαρέσκειαν αὐτοῦ πρὸς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Κασσανδρείας Εἰρηναῖον διὰ τὴν κοινωφελῆ δρᾶσίν του.

—Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἑορτὴν τῆς Πεντηκοστῆς τὰ μέλη τῆς Χριστιανικῆς ῾Ενώσεως 'Ορθοδόξων 'Αθηνῶν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τῆς Α. Μ. τοῦ 'Αρχιεπισκόπου τελούσης, ἑώρτασαν τὴν δευτέραν ἐπέτειον τῆς ὀργανώσεως ταύτης. Μετὰ τὴν θείαν Λειτουργίαν συνεκεντρώθησαν εἰς τὰς αἰθούσας τῆς 'Αρχιεπισκοπῆς, ἔψαλαν διάφορα ἱερὰ ᾄσματα, μετὰ δὲ τὴν ὁμιλίαν τοῦ ἀντιπροέδρου ὁ 'Αρχιεπίσκοπος ἔδωκε τὰς πατρικὰς αὐτοῦ ὑποθήκας καὶ ηὐχαρίστησε πάντας τοὺς κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους διδάξαντας καὶ ἐργασθέντας εἰς τὰ τμήματα τῆς ἑνώσεως.

—Περὶ τὴν 5ην μ. μ. τῆς αὐτῆς ἡμέρας συνηθροίσθησαν εἰς τὸν Ναὸν τῆς Χρυσοσπηλαιωτίσσης οἱ Διδάσκαλοι καὶ οἱ μαθηταὶ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, εἰς ἑκατοντάδας ἀνερχόμενοι, ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων. Μετὰ τὴν πρὸς τὸν Θεὸν δέησιν τὴν

ὁμιλίαν ὑπό τινος τῶν Διδασκάλων, τοῦ κ. Β. Σκουτέρη Καθηγητοῦ, καὶ τὴν ἔκθεσιν περὶ τῶν πεπραγμένων ἐν τοῖς Κατηχητικοῖς Σχολείοις, ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος ηὐχαρίστησε τοὺς διδάξαντας καὶ ἐξέφρασε τὴν ἄκραν εὐαρέσκειαν αὐτοῦ, παρέστησε τὴν ὅλως ἐξαιρετικὴν σημασίαν τῆς γινομένης ἐν τοῖς Κατηχητικοῖς Σχολείοις ἐργασίας πρὸς θρησκευτικὴν μόρφωσιν τῆς νεολαίας καὶ συνεβούλευσε τὰ δέοντα τὰ παιδία ἅτινα ἐκόσμησαν τὴν ἑορτήν των δι' ἐκκλησιαστικῶν ᾀσμάτων καὶ ὕμνων καὶ ποιημάτων.

—Περὶ τὴν 7ην ὥραν μ. μ. τῆς αὐτῆς ἡμέρας ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος μετέβη εἰς τὸν Ναὸν τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ὅπου δι' ἀρτοκλασίας ἐτέλεσε τὴν ἐπέτειον αὐτῆς ἡ Ὀρθόδοξος Χριστιανικὴ Ἕνωσις τῶν Νέων. Πλῆθος πολὺ κατέκλυζε τὸν Ναὸν πρὸς ὃ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ὡμίλησε τὰ δέοντα παραστήσας τὴν ἀνάγκην τῆς ἀντιδράσεως κατὰ τῶν ἀντιχριστιανικῶν καὶ ἀντιθρησκευτικῶν τάσεων τῆς συγχρόνου ἐποχῆς διὰ τῶν θρησκευτικῶν ὀργανώσεων, ἐπήνεσε δὲ τοὺς ἐργαζομένους ἐν τῇ Ὀρθοδόξῳ Χριστιανικῇ Ὀργανώσει τῶν Νέων καὶ ἐπεκαλέσθη ἐπ' αὐτοὺς τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ. Μετὰ τὸν Ἀρχιεπίσκοπον ὡμίλησαν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως αἰδ. Ἄγγελος Νησιώτης καὶ ὁ Ἀντιπρόεδρος Παν. Προκόπιος Καλιοντζῆς, ἐξάραντες τὴν σημασίαν τοῦ ἔργου τῆς ἑνώσεως διὰ τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν καὶ εὐχαριστήσαντες τὸν Μακ.Ἀρχιεπίσκοπονδιὰ τὴν παρεχομένην προστασίαν.

—Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ὑπερπεντήκοντα ἐργαζόμενοι νέοι μετά τινων φοιτητῶν τῆς ἐνταῦθα «Χριστ. Ἀδελφότητος τῶν Νέων» μετέβησαν εἰς Βουλιαγμένην πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ ἐκεῖ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὀρφανοτροφείου ὑπὸ τὸν Διευθυντὴν αὐτῶν κ. Ε. Γ. Μυτιληναῖον. Συμπροσευχηθέντες μετὰ τῶν ὀρφανῶν τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῷ ναΐσκῳ τοῦ Ὀρφανοτροφείου κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν τῆς Πεντηκοστῆς, ἣν ἔψαλον ἐμμελέστατα οἱ μικροὶ τρόφιμοι τοῦ Ἱδρύματος, ἐπεσκέφθησαν ἀκολούθως τὸ διδακτήριον, τοὺς κοιτῶνας καὶ τὸ ἐργαστήριον τοῦ Ὀρφανοτροφείου, ἐξηγοῦντος τοῦ Διευθυντοῦ αὐτοῦ Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Ἀκακίου Λαυριώτου, καὶ ἔπαιξαν διαφόρας παιδιὰς μετὰ τῶν μικρῶν ὀρφανῶν. Οἱ ἐκδρομεῖς ὑπεσχέθησαν νὰ προμηθεύωνται ἐφεξῆς τὰ ὑποδήματά των ἐκ τοῦ ἐργαστηρίου τοῦ Ὀρφανοτροφείου παρεκάλεσαν δὲ καὶ τὸν Διευθυντήν των νὰ θέσῃ εἰδικὸν κυτίον εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ Ὀρφανοτροφείου ἐν τῇ Λέσχῃ τῶν ἐργαζομένων νέων τῆς Χ. Α. Ν. διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ ἐκδηλώσουν καὶ ἐμπράκτως τὸ ἐνδιαφέρον των ὑπὲρ τῶν μικρῶν ὀρφανῶν.

—Τῇ 2 ὁδεύοντος καὶ ὥρ. 4 μ. μ. ἀπέθανεν αἰφνιδίως ἐν Κιλκὶς ἐξ ἐγκεφαλικῆς συμφορήσεως ὁ Μητροπολίτης Πολυανῆς Φώτιος. Ἐκηδεύθη δὲ τῇ ἐπαύριον χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Τυρολόης Χρυσοστόμου. Λόγους ἐπικηδείους ἐξεφώνησαν ὁ Γυμνασιάρχης καὶ οἱ Πρόεδροι τῶν Προσφυγικῶν ὀργανώσεων ἐξάραντες τήν τε ἐκκλησιαστικὴν καὶ τὴν ἐθνικὴν δρᾶσιν τοῦ μεταστάντος Ἱεράρχου.

— Κοινοτικὰ Συμβούλια Κοινοτήτων, Σύνδεσμοι, Σύλλογοι, Ἐπιτροπαὶ καὶ ἄλλα Σωματεῖα, τῆς ὑπὸ τῶν σεισμῶν δεινῶς δοκιμασθείσης καὶ δοκιμαζομένης ἔτι ἐπαρχίας Κορίνθου διὰ ψηφισμάτων ἐκφράζουσι τὴν εὐγνωμοσύνην των πρὸς τὸν σεβ. Μητροπολίτην Κορινθίας κ. Δαμασκηνὸν διὰ τὴν ἄοκνον καὶ ἀληθῶς πατρικωτάτην αὐτοῦ ὑπὲρ πάντων τῶν σεισμοπαθῶν πρόνοιαν. «Ἐν τῇ ὀδύνῃ μας ταύτῃ—λέγεται ἐν τοῖς ψηφίσμασι—εἰσήκουσε Κύριος τῆς δεήσεώς μας καὶ ἀπέστειλεν ἡμῖν ἐν μέσῳ ἡμῶν τὸν ἰδανικὸν ποιμενάρχην μας, τὸν μόνον ἀντιλήπτορα καὶ ταχὺν παρηγορητήν, εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ὁποίου θείᾳ συνάρσει ἀνετέθησαν πᾶσαι αἱ πολιτικαὶ ἐξουσίαι, ἵνα ἐπουλώσῃ ἂν μὴ θεραπεύσῃ, τὰς ἐκ τῆς θείας δικαίας ἄλλως τε ὀργῆς ἀνοιχθείσας πληγάς μας».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Πρό τινος τὴν κοινότητα Ἰσμαηλίας τῆς ἐπαρχίας Λεοντοπόλεως εἶχε συνταράξει πρωτοφανῶς ἀνευλαβὴς συμπεριφορὰ ἀτόμων τινῶν πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Λεοντοπόλεως κ. Χριστοφόρου, θορυβωδῶς ἐκδηλωθεῖσα κατ' αὐτὴν τὴν θείαν λειτουργίαν. Ἡ ἑλληνικὴ παροικία τῆς Ἰσμαηλίας ἐξακριβώσασα ὅτι οἱ ἐκτραπέντες προήρχοντο ἐξ αὐτῆς τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος τῆς πόλεως ταύτης συνέταξε δημοψήφισμα, διὰ τοῦ ὁποίου στιγματίζουσα καὶ ἀποδοκιμάζουσα μετ' ἀγανακτήσεως τὴν ἀσέβειαν τῶν ἀτακτησάντων διεμαρτυρήθη κατὰ τῆς διαγωγῆς αὐτῶν καὶ ἐξέφρασε τὴν ἐμπιστοσύνην της πρὸς τὸν ποιμενάρχην της. Συνεπείᾳ τῆς στάσεως ταύτης ὁλοσώμου τῆς ἑλληνικῆς παροικίας Ἰσμαηλίας ἡ Ἐπιτροπὴ ἔσπευσε νὰ ἀποδοκιμάσῃ καὶ αὐτὴ τὴν διαγωγὴν τοῦ γραμματέως της, κυρίου τοῦ σκανδάλου αἰτίου, οὗτος δὲ αἰτησάμενος συγγνώμην ἔτυχεν αὐτῆς παρά τε τοῦ σεβ. Μητροπολίτου καὶ τοῦ Παναγ. Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, ἀμνηστεύσαντος τοὺς ὑπευθύνους μετὰ τὴν ἐξακρίβωσιν τῆς ἐν τῇ παροικίᾳ ἐπελθούσης συμπνοίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Τηλεγραφικῶς ἠγγέλθη ἐξ Ἱεροσολύμων ὁ θάνατος τοῦ Σεβαστείας Δοσιθέου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Ἡ σοβιετικὴ κατὰ τῆς θρησκείας δρᾶσις κατὰ στατιστικὴν αὐτῶν τούτων τῶν μπολσεβίκων ἀπέδωκε μέχρι σήμερον τὸ κλείσιμον μέχρι που χιλίων ὀρθοδόξων ναῶν, 29 τεμενῶν ὀθωμανικῶν καὶ 27 ναῶν τῶν σχισματικῶν παλαιοπίστων. Δὲν ἀναφέρεται ἀριθμὸς κλεισθεισῶν συναγωγῶν· αἱ ἐφημερίδες περιορίζονται εἰς τὴν ἀνακοίνωσιν ὅτι «οἱ Ἑβραῖοι εἶνε, ὥς καὶ πρότερον, εὐσεβεῖς».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς προκαλέσασα γενικὴν συνέλευσιν τῆς ὅλης Ἀρχιεπισκοπῆς βορείου καὶ νοτίου καὶ διασκεψαμένη ἐν αὐτῇ περὶ τῆς παρούσης καταστάσεως τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμοῦ κατέστησε γνωστὰ τὰ πορίσματα τῆς συσκέψεως πρὸς τοὺς ἐν Ἀθήναις ἁρμοδίους ἐν εἰδικῷ ὑπομνήματι. Δι' αὐτοῦ, μετὰ τὴν διεξοδικὴν παράστασιν τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς διαβιοῖ ἐν Ἀμερικῇ ὁ ἀπόδημος ἑλληνισμός, προτείνει τὴν λῆψιν ὑποδεικνυομένων μέτρων πρὸς περιστολὴν τῶν ἐν Ἀμερικῇ ἀντικανονικῶν καὶ ἀτάκτων κληρικῶν καὶ παρεμπόδισιν ἄλλων ἀκαταλλήλων νὰ μεταβαίνωσιν εἰς Ἀμερικὴν ἐξ ἑλληνικῶν χωρῶν, ὥς καὶ τὴν ἐν Ἀθήναις ἵδρυσιν εἰδικοῦ Ἱεραποστολικοῦ Φροντιστηρίου πρὸς κατάρτισιν τῶν διὰ τὴν Ἀμερικὴν προοριζομένων κληρικῶν, δι' οὓς ἀπαιτοῦνται ὡρισμένα προσόντα.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΛΑΤΙΝΙΚΗ

Ἐδημοσιεύθη ἡ μεταξὺ τοῦ Βατικανοῦ καὶ τῆς Κυβερνήσεως τῆς Τσεχοσλοβακίας συναφθεῖσα συμφωνία «Modus vivendi» ἀφορῶσα τὴν θέσιν καὶ τὴν ἔκτασιν τῶν ἐν τῷ τσεχοσλοβακικῷ κράτει λατινικῶν ἐπισκοπῶν καὶ ἐνοριῶν καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων τῆς ἐν τῇ Τσεχοσλοβακίᾳ λατινικῆς Ἐκκλησίας. Διὰ τὰ λοιπὰ μεταξὺ Βατικανοῦ καὶ Τσεχοσλοβακίας ἐκκρεμῆ ζητήματα θὰ συναφθῶσιν ἰδιαίτεραι συμβάσεις.

ΙΟΥΔΑΪΣΜΟΣ

Κατά τινα στατιστικὴν δημοσιευθεῖσαν ὑπὸ τῆς γερμανικῆς κυβερνήσεως ὑπάρχουν σήμερον ἐν Γερμανίᾳ 564379 ἰουδαῖοι, ἤτοι ἐν Πρωσσίᾳ 403969, ἐν Βαυαρίᾳ 49145, ἐν Σαξωνίᾳ 23252, ἐν Βυρτεμβέργῃ 10827, ἐν Βάδῃ 24064, ἐν Θουρίγκῃ 3603, ἐν Ἔσσῃ 20401, ἐν Ἀμβούργῳ 19904, ἐν Μεκλεμβούργῳ 1225, ἐν Ὀλδεμβούργῳ 1513, ἐν Βρύνσβην 1753' ἐν Ἀνὰλτ 1440, ἐν Βρέμῃ 1508, ἐν Λὶπ 607, ἐν Λιοῦμπεκ 629, ἐν Μεκλεμβούργῳ Στρέλιτς 182, ἐν Βάλδεκ 477, ἐν Σώμβοργ 170. 30483 ἰουδαῖοι τῆς Ἀλσατίας ἀνήκουσιν ἤδη εἰς τὴν Γαλλίαν, 1361 εἰς τὴν Λιθουανίαν, 41438 εἰς τὴν Πολωνίαν, 2703 εἰς τὴν ἐλευθέραν πόλιν τοῦ Δάντσικ 63 εἰς τὴν Τσεχοσλοβακίαν, 32 εἰς τὴν Δανίαν καὶ 23 εἰς τὸ Βέλγιον.

ΕΙΣΦΟΡΑΙ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΟΡΦΑΝΩΝ

Πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον ἀπεστάλησαν ὑπὲρ τῶν ὀρφανῶν τοῦ ἐκκλησ. Ὀρφανοτροφείου Βουλιαγμένης παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ὀρθοδόξου Κοινότητος «Ὁ Ἅγ. Γεώργιος» ἐν Lynn, Mass. δι' ἐπιστολῆς τοῦ Παν. Ἀρχιμ. Χριστοφόρου Ἀργυρίδου, τοῦ Προέδρου τῆς Κοινότητος κ. Νικ. Παπαγγελῆ καὶ τοῦ Γραμματέως Ἀλ. Χρονοπούλου δολλ. 102. 50 %.

Διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν ὡσαύτως ἀπεστάλησαν πρὸς τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον παρὰ τῆς Κοινότητος Gary, Ind. διὰ τοῦ Παν. Ἀρχιμ. Εἰρηναίου Τσουρουνάκη δολλ. 25.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Κωνσταντίνου Γ. Σάββα (Καθηγ. τοῦ Πανεπιστημίου). Ὁ πρὸς περιστολὴν τῶν ἑλωδῶν νόσων Σύλλογος. Ἀθῆναι 1928.

Δανιὴλ Δεναξᾶ Ἀρχιμανδρίτου, Ἐκκλησιαστικὸς Ὁδηγὸς τῶν ἐν Θήρᾳ καὶ Θηρασίᾳ ἱ. ναῶν ἀπὸ τῶν πρώτων χρόνων μ. Χ. μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς.- Περὶ συστάσεως τῆς Ἐπισκοπῆς καὶ ἑνετοκρατίας κτλ. Ἀθῆναι 1927.—Τὰ μᾶλλον ἀξιοσημείωτα τοῦ βιβλίου εἶνε ὅσα περὶ τῶν ἐν Θήρᾳ ναῶν ὁ σ. ἠρύσθη ἐκ τοῦ ἀρχείου τῆς μονῆς τοῦ προφ. Ἠλιοὺ καὶ ἔκ τινων παραδόσεων.

Οἶκος Τυφλῶν. Ἑταιρεία πρὸς ἐκπαίδευσιν καὶ προστασίαν τῶν τυφλῶν. Λογοδοσία τοῦ ἔτους 1927. Ἔτος 21ον Ἀθῆναι 1928.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Τὸ Ἡγουμενοσυμβούλιον τῆς ἐν Σερίφῳ Ἱερᾶς Μονῆς τῶν Ταξιαρχῶν προκηρύσει ὅτι ἐκτίθονται εἰς πλοιοδοτικὴν δημοπρασίαν δεκαετοῦς ἐνοικιάσεως τὴν 17 Ἰουνίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10-12 π. μ. ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν Δημοπρασιῶν Σερίφου ἐνώπιον τοῦ Συμβολαιογραφοῦντος Εἰρηνοδίκου Σερίφου τὰ εἰς διαφόρους τοποθεσίας κτήματα τῆς ἡμετέρας Μονῆς 1ον ἀγροὶ 3 εἰς θέσιν Συκαμινᾶ Βελανιδιὰ Λοῦρος Καστάγρυλαι—2ον ἀγροὶ 2 Ἀξιώτης Πατέριναι 3ον. ἀγροὶ 2 Καλογριαὶ καὶ κάτω Πηγάδη, 4ον ἀγροὶ 2 Ἅγιοι Ἀπόστολοι Ρίγγης, 5ον ἀγροὶ 2 Προφ. Ἠλίας Φολάσκας Ἀλώνη, 6ον ἀγροὶ 3 Λοῦρος καὶ Βορινὸν Εὐρινῆ καὶ ἀγραμπελόκηπος ἀγ. Ἀνάργυροι, 7ον ἀγράμπελοι 2 Ποταμνιᾶ Παπαρσένιοικαὶ ἀγροὶ Καλογύρων, 8ον ἀγροὶ Σκάλα, 9ον ἀγρὸς Κεφάλη .Αξάχια, 10ον ἀγροὶ 6 Πλατιαλὸς καὶ ἀγράμπελον, 11ον ἀγροὶ Βουδόμανδρα, 12ον Μικροαγροὶ 8 Λειβάδει Αὐλώμονα οἱ βουλόμενοι νὰ συναγωνισθῶσι δύναται νὰ λάβωσιν γνῶσιν τοὺς ὅρους συγγραφῆς καὶ τῆς διακηρύξεως κατατιθέμενοι ἐν τῷ Γραφείῳ τῆς Μονῆς τάκη ρύκια τὰ ἔξοδα Συμβολαίου καὶ ἀντίγραφον αὐτοῦ δημοσιεύσεως ἐφημερίδος τῆς διακηρύξεως βαρύνουσιν τὸν τελευτέον πλειοδότην. Οἱ ὀφειλέται τῆς Μονῆς ἢ διάδικοι αὐτῆς ἐκ διαφορὰς προερχωμένης ἐκ μισθώσεως ἢ καταπατίσεως ἢ ἀμφισβητήσεως μοναστιριακοῦ κτήματος δὲν γίνονται δεκταὶ εἰς τὸν διαγονισμὸν τῆς Δημοπρασίας. Ἐν Σερίφῳ τὴν 20 Μαΐου 1928.

Τύποις «Φοίνικος» Ὁδὸς Σταδίου 44 Ἀθῆναι